

**Základní škola Břeclav, Na Valtické 31 A
„Škola přátelská – škola partnerská“**

PREVENTIVNÍ PROGRAM

„POMÁHÁME SI NAVZÁJEM“

2012 - 2013

říjen 2012

Zpracovala Mgr. Ivana Hemalová

1. Úvod

Preventivní program pro školní rok 2012/2013 vychází z PP školního roku 2011/2012. Rizikové chování ohrožuje i žáky ZŠ, proto je třeba zahájit prevenci už v době základní školní docházky. Škola musí žákům poskytnout dostatek informací o zneužívání návykových látek, kouření, záškoláctví, šikaně a kyberšikaně. Důležité je pomáhat dětem řešit jejich problémy. Žáci potřebují dostat informace přiměřené jejich věku.

Charakteristika školy

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání č. j. 324/ 07 Základní školy Břeclav, Na Valtické 31 A má název „**Škola přátelská – škola partnerská**“. Poskytuje žákům základní všeobecné vzdělání v 1. až 9. ročníku. Od loňského školního roku jsme se zapojili do projektu EU peníze školám. Naším cílem je zkvalitnit výuku a dát žákům kvalitní vzdělání. Zaměřili jsme se zejména na zlepšování čtenářských dovedností a matematické gramotnosti. Školu navštěvují především děti bydlící na sídlišti Na Valtické, kde se škola nachází. Školu tvoří jedna budova, hřiště a školní pozemek. Důležitá je výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvíjení komunikačních schopností v cizím jazyce. Stranou nestojí ani sport. Vytváříme technické zázemí pro výuku komunikačních a informačních technologií. Pozornost věnujeme také environmentální výchově. Pokračujeme v projektu Adopce na dálku. V rámci hodin přírodopisu a přírodovědy adoptovali žáci zvířata v hodonínské ZOO. Učitelé individuálně přistupují k dětem, které to potřebují. Jsou to zejména žáci s vadami učení, děti znevýhodněné, ale i nadaní žáci. Ve škole fungují i dvě asistentky. Máme přípravnou třídu, jejímž smyslem je pomoci dětem ze sociálně znevýhodněných rodin lépe se začlenit do vyučovacího procesu. Naši školu navštěvují i děti cizinců. Těmto žákům pomáháme se začleněním do našeho školního kolektivu. Škola se cíleně zaměřuje na pěstování dobrých mezilidských vztahů a na pomoc potřebným.

Preventivní program vychází z pokynů MŠMT, č. j. 20 006/2007 – 51, který do prevence zařazuje boj proti konzumaci drog, užívání alkoholu, kouření, kriminalitě, gamblingu, záškoláctví, šikanování, rasismu, xenofobii, intoleranci a antisemitismu. Vytváříme ho jako nástroj prevence, jednou ročně jej vyhodnocujeme, sledujeme jeho účinnost a efektivitu.

Škola má v letošním školním roce 14 tříd (včetně přípravné třídy), 8 na I. stupni a 5 na II. stupni, což představuje 276 žáků (162 na I. stupni a 114 na II. stupni). Ve škole pracuje 22 pedagogů. Fungují tři oddělení školní družiny. Žáci mají možnost stravování ve školní jídelně. Naše škola vytváří žákům podmínky pro smysluplné využití volného času prostřednictvím nepovinných předmětů a zájmových útvarů (viz. příloha). Vyučující začleňují ve svých předmětech do výuky prvky výchovy ke zdravému životnímu stylu, zejména v OV, RV, JČ, PŘ, TV, JA, Z a VV.

Škola bude i nadále při svých aktivitách spolupracovat s Radou školy, PPP, Policií ČR, s dětským psychiatrem, s psychologem, s OSPOD a s rodiči.

Školní řád jasně definuje zákaz užívání návykových látek ve škole a na akcích spojených se školou. Žáci i rodiče mají přístup k informacím, které se týkají problematiky společensky nežádoucích jevů přes školního metodika prevence, výchovného poradce a třídní učitele. Vyučující získávají nové informace na školeních nebo od školního metodika prevence na pedagogických radách.

Třídní kolektivy mohou řešit své problémy také prostřednictvím svých zástupců ve školním parlamentu.

2. Cíle prevence

- zvýšit odolnost dětí vůči rizikovému chování
- učit žáky zodpovědnosti za své chování
- zlepšit chování žáků k sobě navzájem
- ukázat žákům, jak smysluplně využívat volný čas
- spolupracovat s rodiči
- rozšiřovat vzájemnou spolupráci mezi učiteli
- uplatňovat při výchově zásady zdravého životního stylu

I v letošním školním roce budeme pokračovat v projektech, kterým jsme se věnovali i v předchozích letech. Jedná se o projekt Mezi Dunajem a Dyjí, Pomáháme si navzájem, projekt zaměřený na environmentální výchovu s názvem Ekoabeceda a dále projekt na podporu čtenářské gramotnosti Čtení nás baví. Také se chceme věnovat problematice kyberšikany (jednotlivé projekty je možné najít na www.zsvalticka.cz).

3. Řízení a realizace preventivních aktivit

Za realizaci PP zodpovídá školní metodik prevence Mgr. Ivana Hemalová. Koordinuje a řídí práci dalších pedagogů, analyzuje současný stav a hledá řešení problémů. Úzce spolupracuje především s vedením školy – ředitelkou Mgr. Dagmar Krystíkovou a se zástupkyní ředitele Mgr. Martou Zajíčkovou. Vedení školy jistí aktivity PP, podporuje soustavné vzdělávání pedagogů, zajišťuje vybavení školy odbornými a metodickými materiály a pomůckami, zajišťuje případné aktualizace školního řádu atd. Nezastupitelnou úlohu mají i obě výchovné poradkyně Mgr. Ivana Filipská a PaedDr. Dana Vanžurová. Důležitá je i spolupráce s třídními učiteli.

4. Vzdělávání

Všichni učitelé včetně metodika prevence se zúčastňují školení dle nabídky a možností školy. Věnují se dané problematice i při samostudiu.

5. Primární prevence ve vyučovacích hodinách v předmětech 1. a 2. stupně

1. stupeň

V rámci hodin **Prv, Čj, Vv, Pč, Tv** po celý rok vhodně vkládají vyučující témata:

- duševní hygiena
- zdravá výživa
- výchova ke zdraví
- dopravní výchova

2. stupeň

Cj

- komunikace – konverzační cvičení

Čj

- zařazování vhodných témat do hodin slohu a literární výchovy (sebepoznání, mezilidské vztahy)
- zapojení žáků do soutěží a kulturních akcí

Ov

- volný čas
- globální problémy
- morálka
- dospívání
- náročné životní situace
- právo
- příprava na pracovní uplatnění
- životní perspektivy

Z

- životní úroveň
- život různých kultur – proti rasismu

D

- lidské rasy, národy

Př

- houby, jedovaté rostliny, nebezpečné organismy, drogy, léky
- ochrana zdraví, zásady první pomoci, hygiena
- civilizační choroby
- zdravý životní styl

Rv

- sebepoznání, rozvoj osobnosti
- prevence patologického chování
- řešení krizových situací
- sociální chování
- sex. výchova

Ch

- zacházení s chemickými látkami

Tv

- využití volného času
- rozhodovací schopnosti, sebepoznávání

Informatika

- využívat internet ke vzdělávání, ale zároveň upozornit na nebezpečí a možnost zneužití informací

6. Další aktivity (viz. přílohy)

Minimální prevenci na I. stupni má na starosti především třídní učitel. Žáci budou mít různé akce v rámci vyučování, ve školní družině i v době mimo vyučování.

Příklady některých akcí: návštěva knihovny a divadelního představení, vánoční besídka, bruslení, sánkování, strážce školy, hry v přírodě, dopravní výchova, třídění odpadu, zdravá výživa, ekologie, obrana proti šikaně atd.

Žáci II. stupně budou mít besedy a programy s tematikou prevence (např. v říjnu program Řekni drogám NE!), navštíví K – centrum, navštíví knihovnu, divadelní představení, budou spolupracovat s rakouskými školami (v říjnu návštěva žáků a učitelů ze školy v Zwentendorfu), zúčastní se přírodovědných a sportovních akcí, adoptují zvířata a strom atd. Opět se uskuteční Den pro Ghanu a Vlajka pro Tibet. Připravíme předvánoční akce, např. kulturní vystoupení v nemocnici na dětském oddělení, v DD a Mikuláš ve stacionáři v Mikulově. Také bychom se rádi přidali k charitativním akcím pořádaným i jinými subjekty.

7. Metody a formy realizace PP

Prevence rizikového chování je součástí platných osnov a počítá s ní i ŠVP. Prevence by měla být součástí každého předmětu, ale i přestávek, exkurzí, výletů atd.

Formy a metody:

- integrace do jednotlivých předmětů v rámci výuky
- slohové práce, návrhy plakátů
- besedy a přednášky
- volnočasové aktivity
- projektové vyučování
- individuální práce se žáky s SPU
- individuální práce s problémovými žáky

- školní parlament
- školní výlety a exkurze
- školení pro učitele
- konzultace s rodiči

8. Informovanost rodičů

- pravidelné třídní schůzky
- konzultační hodiny
- webové stránky školy (www.zsvalticka.cz)
- nástěnky
- příspěvky v tisku (Radnice, Břeclavsko atd.)
- školní projekty (Adopce na dálku atd.)

9. Shrnutí

V naší škole se problémy nevyskytují často. Pokud se nějaké objeví, např. záškoláctví, vandalismus nebo náznaky šikany, ihned je řešíme. Cílem prevence je předcházet ve škole všem nežádoucím jevům. Do tohoto procesu se musí zapojit všichni učitelé. Chceme, aby se žáci i učitelé cítili ve škole bezpečně.

10. Přílohy

1. Dlouhodobé celoškolní projekty, jejich výčet. Podrobnější informace – viz. www.zsvalticka.cz
2. Přehled volitelných, nepovinných předmětů a zájmových útvarů ve školním roce 2012-2013

říjen 2012

vypracovala:
Mgr. Ivana Hemalová

Příloha č. 1

1. DLOUHODOBÉ CELOŠKOLNÍ PROJEKTY

Název projektu	Zaměření projektu
Čtení nás baví	Podpora čtenářské a informační gramotnosti žáků
Mezi Dunajem a Dyjí	Podpora jazykového vzdělávání formou spolupráce se zahraničními školami
Pomáháme si navzájem	Preventivní program k prevenci patologických jevů
Ekoabeceda	Podpora ochrany životního prostředí

**PŘEHLED VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ, NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ
A ZÁJMOVÝCH ÚTVARŮ**

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Ročník	Předmět	Vyučující
7.	Praktický přírodopis Praktický zeměpis Cizí jazyk – Německý jazyk Cizí jazyk – Ruský jazyk	Mgr. I. Šperková Mgr. M. Zajíčková Mgr. D. Krystíková Mgr. I. Filipská
8.	Cizí jazyk – Německý jazyk Praktický dějepis	Mgr. D. Krystíková Mgr. I. Filipská
9.	Cizí jazyk – Německý jazyk Informatika	Mgr. D. Krystíková Mgr. K. Gajdová

NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Ročník	Předmět	Vyučující
2. – 5.	Speciálně pedagogická péče	Mgr. J. Jankovičová
3. – 4.	Sportovní hry	Mgr. J. Martínková
5. – 7.	Sportovní hry	Mgr. J. Martínková
7. – 9.	Sborový zpěv	Mgr. E. Damborská

ZÁJMOVÉ ÚTVARY

Ročník	Kroužek	Vyučující
6. – 8.	Kroužek tvořivosti	Mgr. J. Šubertová